

Bijlage: Samenvatting inbreng 'werkgroep participatie in de wijkaanpak'

Vrijwel alle partijen benadrukken het belang van participatie en **draagvlak**. Daarbij wordt opgemerkt dat de energietransitie een sociale transitie is. De partijen onderschrijven de afspraak in het Klimaatakkoord dat gemeenten de plannen in de wijkgerichte aanpak opstellen met betrokkenheid van stakeholders. Sommige partijen geven aan dat het daarbij niet alleen gaat om eigenaren van woningen en andere gebouwen, maar ook om huurders. Gemeenten hebben de regie in de wijkgerichte aanpak. Diverse partijen wijzen erop dat ook andere partners, zoals corporaties en bewonerscollectieven, zich graag inzetten om draagvlak te bereiken.

Sommige partijen wijzen erop dat het ook op andere vlakken raadzaam is als de gemeente de kennis van andere partijen benut. Naast draagvlak komt dat ten goede aan de planning en fasering van de aanpak. Indien partijen kunnen investeren op natuurlijke momenten, worden kosten bespaard.

Partijen vragen aandacht voor de **betaalbaarheid** en dat het daarbij van belang is om zowel naar de nationale kosten als de eindgebruikerskosten te kijken. Ook zijn er vragen over (de definitie en invulling van het begrip) woonlastenneutraliteit.

In het kader van uniforme **consumentenbescherming** pleit een partij voor het stellen van instructieregels door het Rijk om een zekere mate van uniformiteit tussen gemeenten zoveel mogelijk te waarborgen. Verschillen zouden kunnen leiden tot onbegrip bij bewoners en gebouweigenaren wat ongunstig is voor het draagvlak.

Een partij vraagt aandacht voor **kwetsbare bewoners** die vanwege persoonlijke omstandigheden, zoals ziekte, hoge ouderdom of laag geletterdheid niet in staat zijn om zonder begeleiding een verduurzamingsmaatregelen te realiseren. Deze partij vindt dat er extra aandacht moet zijn in de informatievoorziening en begeleiding door de gemeente voor kwetsbare bewoners.

Over het algemeen kan worden gesteld dat waar de ene partij pleit voor meer **verplichte stappen** voor de gemeenten in het participatieproces, een andere partij juist pleit voor ruimte voor gemeenten om het proces zelf in te vullen afhankelijk van de lokale situatie. De partijen zijn eensgezind dat het nodig is dat het inzichtelijk is op welke momenten welke vorm van participatie mogelijk is bij de gemeentelijke plannen omtrent de wijkgerichte aanpak.

Verschillende partijen benoemen de samenhang tussen de wijkgerichte aanpak en het wetsvoorstel voor de **Wet collectieve warmtevoorziening**.

Gebouweigenaren kunnen kiezen voor een ander alternatief dan de keuze van de gemeente, mits dat minimaal even duurzaam is (gelijkwaardig). Diverse partijen benadrukken dat deze **keuzeruimte** belangrijk vinden. Dat vergroot het draagvlak voor de wijkgerichte aanpak.

Sommige partijen benoemen dat ze het belangrijk vinden dat de mogelijkheden voor verschillende duurzame alternatieven voor aardgas zoveel mogelijk **open** worden gelaten.

Een enkele partij gaat specifiek in op de redelijke termijn tussen het gemeentelijk besluit en het moment waarop het transport van aardgas wordt beëindigd. Deze partij staat er positief tegenover dat de **termijn** niet juridisch verankerd wordt, aangezien het belangrijk is om te kijken wat past bij de lokale situatie.

Meerdere partijen gaan in op de samenhang met de (Regionale Structuur Warmte in de) Regionale Energie Strategie (**RES**). Een partij benadrukt dat de RES niet mag interfereren met het lokale (participatie) proces. Een andere partij besteedt aandacht aan de optimale inzet van schaarse bronnen. Voor de afweging daarover is het van belang dat de (Regionale Structuur Warmte in de) RES en de gemeentelijke plannen op elkaar aansluiten. Daarnaast is het van belang niet alleen naar de wijken te kijken waar de gemeente in de periode tot en met 2030 aan de slag gaat, maar naar alle wijken.

Diverse partijen besteden aandacht aan de rol van het **uitvoeringsplan** bij het bieden van handelingsperspectief. Gemeenten kunnen houvast bieden aan bewoners en gebouweigenaren via het uitvoeringsplan. Zo kunnen zij inspelen op de komende veranderingen in de energievoorziening en daar rekening mee houden bij een verbouwing of bij vervanging van installaties.